

Varhaiskasvatussuunnitelmaan perustuva toimintasuunnitelma

Toimintakausi 2023–2024

Päiväkodit laativat vuosittain kaikkia yksikön toimintamuotoja koskevan toimintasuunnitelman kunnassa käytössä olevaan lomakepohjaan. Päiväkodin johtaja laatii suunnitelman syyskuun loppuun mennessä yhdessä päiväkodin henkilöstön kanssa ja sen hyväksyy varhaiskasvatuksen johtaja. (Vasu s.6)

Toimintayksikkö: Saurion päiväkoti

Käsitelty toimintayksikössä: 19.8.2023

Kuvaus toimintayksiköstä

Yksikön toimintamuodot:

Saurion päiväkoti on kolmiosastoinen päiväkoti, mikä toimii toimintavuoden 2023-2024 väliaikaisissa tiloissa Vuorentaustassa.

Saurion päiväkotiin kuuluvat hallinnollisesti Soppeenmäen ja Siltatien esiopetukset.

Ryhmät: Puput 0-2 vuotiaat

Leppäsiilit 2-5 vuotiaat

Perhoset (tuettu ryhmä) 2-5 vuotiaat

Keskeisiä toimintaa ohjaavia periaatteita Saurion päiväkodissa ovat lapsen yksilöllisyyden ja lapsuuden arvostaminen. Meille on tärkeää kohdata lapsi ja hänen huoltajansa yksilöllisesti ja kiireettömästi. Päiväkodissamme lapset kasvavat monikulttuurisessa ympäristössä. Meillä korostuu erityisesti vuorovaikutustaitojen ja kulttuurisen osaamisen merkitys. Kielen oppimisen merkitys meille on myös tärkeä asia.

Toimintaamme ohjaavat Ylöjärven kaupungin varhaiskasvatus suunnitelma ja yksikön toimintasuunnitelma. Huomioimme toiminnassamme kaupunki strategian, kiusaamisen ehkäisyn suunnitelman, tieto- ja viestintäteknologisen suunnitelman, turvallisuussuunnitelman, tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman, kestävän elämäntavan suunnitelma sekä kulttuurikasvatussuunnitelma. Lisäksi toimintaa ohjaavat lapsiryhmästä nousevat yksilölliset tarpeet, jotka ovat kirjattu lasten varhaiskasvatussuunnitelmiin. Suunnitelmia ja erityisesti niiden toteutumista arkityössä arvioidaan säännöllisesti. Tarkemmin ja laajemmin arvioidaan kahdesti toimintavuoden aikana.

Saurion päiväkodissa huolehditaan siitä, että jokainen lapsi kokee itsensä hyväksytyksi omana itsenään sekä ryhmän jäsenenä. Tavoitteena on, että lapselle syntyy hyvä, arvokas, turvallinen ja kiireeton päivä joka päivä ja päivän eri tilanteissa. Olemme sitoutuneet vaalimaan positiivista ja kannustavaa ilmapiiriä.

Varhaiskasvatus

Kasvatustyö Saurion päiväkodissa on tietoista, tavoitteellista ja suunnitelmallista. Arvostamme lapsia ja huoltajia sekä työyhteisössä toisiamme.

Pienryhmätoiminta on keskeinen pedagoginen työväline ja tapa toimia. Toimimisella pienemmissä ryhmissä kyetään rajoittamaan lasten kokemaa päivittäistä vuorovaikutusten runsautta ja siitä aiheutuvan stressin määrää. Sekä kasvattaja että vertaisryhmä muodostuvat turvalliseksi pieneksi yhteisöksi, jossa harjoitellaan oppimisen taitoja ja yhdessä toimimista. Kaikki lapset hyötyvät pienimmissä ryhmissä toimimisesta, äänimaailma rauhoittuu, ärsykkeet vähenevät, lasten ajatuksia ja mielipiteitä saadaan kuuluviin paremmin.

Toimintayksikön arvoperusta

Varhaiskasvatusyksiköissä käydään säännöllistä arvokeskustelua siitä, miten Ylöjärven kaupunkistrategian arvot ja varhaiskasvatuksen perusteiden mukaiset arvot näkyvät varhaiskasvatuksen toteuttamisessa. Käyty keskustelu tiivistetään toimintasuunnitelmaan. Jokaisen varhaiskasvatuksen henkilökunnan jäsenen on tärkeä miettiä omia arvojaan ja miten ne näkyvät tavassa tehdä työtä lasten kanssa. (Vasu s.26)

Yksikön arvot

Leikki: Riittävästi aikaa ja rauhaa leikille. Aikuiset leikkiä rikastuttamassa.

Positiivisuus: Aikuisen myönteisen ja kannustavan käyttäytymisen ja puheen malli. Kohdataan toinen aidosti. Kiireettömyys ja mahdollisuus päästä syliin. Kohdataan asiat ja muut ihmiset myönteisesti ja avoimesti.

Lämmin ja sensitiivinen vuorovaikutus: Aikuisen läsnäolo ja aito kuunteleminen. Kohdataan toinen aidosti. Kiireettömyys ja mahdollisuus päästä syliin.

Avarakatseisuus: Huomioidaan ja ymmärretään lasten ja perheiden monimuotoisuus. Uskalletaan kokeilla rohkeasti – ei pelätä epäonnistumista. Kunnioitetaan kaikkia perheitä ja kohdataan heidät tasa-arvoisina ja yhdenvertaisina.

Osallisuus: Kuullaan lapset ja perheet. Kunnioitetaan lasten mielipiteitä asioista. Aikuisen herkkyys huomata lasten mielenkiinnon kohteet. Annetaan lapselle aikaa. Arvostetaan lasten aloitteita ja mielipiteitä.

Yhteistyö: Ollaan avoimia, jaetaan, autetaan ja kuunnellaan.

Hyvät tavat: Arvostetaan hyviä tapoja ja pidetään huolta, että toimitaan niiden mukaisesti. Aikuiset mallintavat käytöstapoja siinä, miten toisia kohdellaan.

Vuorovaikutus: Otetaan vaikeat asiat puheeksi asianosaisten kanssa. Tehdään yhdessä yli ryhmä rajojen ja tuetaan toisiamme. Luomme yhdessä meidän Saurion päiväkodin. Joustetaan ja tunnetaan myötätuntoa niin toisia kuin itseämme kohtaan

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (liitteenä) käsitelty toimintayksikössä (selvitys tehty 19.8.2023)

Miten mahdollistatte lasten, henkilöstön ja huoltajien osallisuuden toimintayksikön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden suunnitteluun, arviointiin ja toteuttamiseen?

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma kehittyi toimintavuoden aikana. Henkilöstölle on tehty kyselyä aiheeseen liittyen. Myös huoltajille tullaan tekemään kysely, kuinka he näkevät tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen Saurion päiväkodissa. Lapset ovat saaneet, miettiä ryhmän yhteisiä sääntöjä. Lapset saavat vapaasti valita leikkiverin ja leikkivälineet, joilla haluavat leikkiä.

Laaja-alaisen osaamisen huomioiminen yksikössämme

Digitaalinen osaaminen

Digitaalisuus on osa yhteiskuntaa, jossa lapsi kasvaa. Digitaalista osaamista tarvitaan ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa, yhteiskunnassa toimimisessa ja oppimisessa. Digitaalisen osaamisen vahvistaminen edistää lasten koulutuksellista tasa-arvoa. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on yhteistyössä kotien kanssa tukea lapsen ymmärrystä digitaalisuudesta. (Vasu s. 35)

Digitaalisen osaamisen tavoitteina ovat turvallisuus ja vastuullisuus teknologian käytössä ja digitaalisissa oppimisympäristöissä toimimisessa. Varhaiskasvatuksessa kehitetään henkilökunnan digitaalista osaamista hyödyntäen kaupungin digimentoria, olemassa olevan osaamisen jakamista ja yksiköissä olevia laitteita, jotta saavutetaan edellä mainitut tavoitteet. Uudet lukutaidot hankkeen osa-alueita käytetään pohjana lasten digitaalisen osaamisen kehittämisessä.

Luodaan varhaiskasvatuksesta perusopetukseen johdonmukainen oppimisen kokonaisuus, johon kuuluvat laitteiden käytön opettelu, kriittisen ajattelun ja ongelmaratkaisukyvyyn kehittäminen sekä monipuolisten työtapojen harjoittelu.

Miten kehitätte yksikössänne digitaalista osaamista?

Sauriossa jatketaan padletin käyttämisen vahvistamista arjessa. Huoltajia kannustetaan lukemaan padlettiin tuotettua materiaalia.

Sauriossa mediaa käytetään monipuolisesti eri aisteilla ympäristöä. Aikuiset valppaasti seuraavat lasten kiinnostuksen kohteita. Mediaa (esim. kuvia kirjoissa ja lehdissä) tutkitaan ja arvioidaan. Lapsia tuetaan omaan mielipiteeseen ja rohkaistaan kertomaan ne.

Yksikön toimintakulttuurin kehittäminen

Varhaiskasvatuksessa tuetaan yksiköiden ja toimintamuotojen omaa kehittämistyötä. Kokemuksia ja hyviä käytäntöjä jaetaan henkilöstön kesken. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuuksia ammatilliseen keskusteluun. Toimintakulttuurin kehittymistä tuetaan vakiinnuttamalla vertaisoppimisen keinoja esim. agentti- ja mentorointimenetelmillä. Varhaiskasvatuksessa kokeillaan rohkeasti ja ennakkoluulottomasti uusia menetelmiä, välineitä ja sovelluksia. (Vasu s. 41)

Miten mahdollistatte pedagogisen keskustelun, osaamisen jakamisen ja jokaisen mahdollisuuden osallistua?

Sauriossa osallisuuden toimijoina ovat lapset, huoltajat sekä kasvattajat. Haluamme vahvistaa lasten taitoja ja halua osallistua yhteisömme toimintaan ja sen suunnitteluun. Henkilöstö kuuntelee lapsia herkällä korvalla ja ottaa huomioon heidän mielenkiinnon kohteet sekä vahvuudet toiminnan sekä vahvuudet toiminnan suunnittelussa. Lapsia rohkaistaan kertomaan mielipiteitään.

Saurion pidämme tärkeänä kasvatusyhteisön sisällä vallitsevaa yhteisöllisyyttä. Se edistää Saurion päiväkodin yhteisen osallisuuden toteutumista. Saurion päiväkodissa yhteisöllinen osallisuus on sitä, että sekä lapset, huoltajat ja kasvattajat saavat äänensä kuuluviin arjen toimintaa kehittäessä.

Henkilöstöllä on mm. Yhteisöön liittyviä vastuutehtäviä ja työryhmiä. Henkilöstö osallistuu oman kaupungin paikallisesti järjestämiin koulutuksiin sekä Osakkeen järjestämiin koulutuksiin oppijana ja kouluttajana. On mahdollista osallistua myös muihin koulutuksiin. Osaamista jaetaan talon sisällä jakamalla hyviä käytänteitä ja tapoja sekä keskustelemalla hoitajatiimissä ja pedagogisessa tiimissä osaamisesta.

Sauriossa on säännöllisesti pedagoginen tiimi, hoitajatiimi ja laaja-alainen pedagoginen tiimi, joissa on mahdollisuus keskustella pedagogisesti.

Jokainen työntekijä on päiväkodissa vastuussa toimintakulttuurin luomisessa, ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Inklusiivisten toimintatapojen kehittäminen ja toteuttaminen yksikössä

Inklusiivisuus toteutuu laadukkaassa pedagogisessa toiminnassa, erityispedagogisessa osaamisessa, kasvatus- ja opetushenkilöstön sitoutumisessa inklusiivisiin periaatteisiin, ympäristön muokkaamisessa lapsille sopivaksi ja yhteistyössä vanhempien ja monialaisten ammattilaisten kanssa. Jokaisella lapsella on lähtökohtaisesti oikeus omassa lapsiryhmässään toteutuvaan varhaiskasvatukseen sekä kehityksen ja oppimisen sekä hyvinvoinnin tukeen. Lapsella on kuitenkin tuen tarpeidensa mukaisesti oikeus myös varhaiskasvatukseen ja tuen toteuttamiseen pienennetyssä lapsiryhmässä (esim. lapsiryhmän pienennys, pienryhmä, integroitu ryhmä, erityisryhmä). (Vasu s.40)

Varhaiskasvatus

Miten kehitätte inklusiivisia toimintatapoja ja miten ne näkyvät toiminnassa?

Sauriossa kaikki lapset ovat tervetulleita kulttuuri taustaan tai tuen tarpeista huolimatta. Saurion päiväkodissa tehdään säännöllisesti läheisyyden kehät, jossa näemme huomioidaanko kaikki lapset saman veroisesti. Ryhmät tekevät yhteistyötä, niin että lapset vierailevat eri ryhmissä ja tutustuvat uusiin leikkikavereihin.

Sauriossa tehdään yhteistyötä yli ryhmärajojen ja kaikki lapset osallistuvat kaikkeen toimintaan omien kykyjensä mukaan. Sauriossa on Perhosten ryhmä, missä on huomioitu tuen tarve henkilöstömitoituksen ja ryhmän pienennyksen näkökulmasta.

Keskustelun tueksi: [reflektointitykalu_inklusiivisuuden_arviointiin_2019.pdf \(oph.fi\)](#)

Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa

Kehotunnekasvatus

Lasten kanssa opetellaan turvataitoja, vahvistetaan itsearvostusta ja itsemääräämisoikeutta. Lasta tuetaan ymmärtämään, että keho on oma, arvokas ja tärkeä. Lapselle seksuaalisuus, itsensä tutkiminen ja kehostaan nauttiminen on hyvin luonnollista ja avointa. Lapselle opetetaan oman ja muiden kehojen arvostamista, ja opetetaan mitkä alueet kehossa ovat yksityisiä. Lapsia kannustetaan avoimeen ja sallivaan keskusteluun ja luodaan turvallinen ilmapiiri, jossa kaikille tunteille ja kysymyksille on tilaa. Asioista puhutaan niiden oikeilla nimillä lapsen ikätaso huomioiden. Aikuisella on vastuu siitä, että lapsi uskaltaa kääntyä kaikissa kysymyksissä ja ongelmissa aikuisen puoleen. (Vasu s.33)

Miten huomioitte lapsen kehotunnekasvatuksen?

Kehotunnekasvatus huomioidaan arjen toiminnassa ja arjessa lapsilta nousseiden tilanteiden tullessa. Kehotunnekasvatusta on käsitelty viime keväänä henkilöstön kokouksissa ja päiväkodissa oli ulkopuolinen kouluttaja.

Kestävä elämäntapa

Sosiaalisesti kestävä elämäntapa on varhaiskasvatuksessa keskeistä. Vuorovaikutus- ja tunnetaitojen oppiminen pedagogisesti suunnitelluissa toiminnoissa sekä arjen eri tilanteissa ovat olennaisia. Henkilöstön antama malli ja esimerkki ovat erityisen tärkeitä. Osallisuuden ja kuulluksi tulemisen kokemus luon hyvinvointia nyt ja myöhemmin. Lapsi voi ikätasonsa mukaan vaikuttaa arjessaan moniin asioihin.

Ylöjärvellä on käytössä kestävä elämäntavan käsikirja, joka tukee kasvattajia tiedon kartuttamisessa ja arjen toiminnoissa. Päiväkotien kestävästä kehityksestä vastaavat työntekijät pitävät keskustelua teemasta säännöllisesti yllä omissa työyhteisössään (Vasu s. 46)

Miten edistätte kestävä elämäntapaa ja hiilineutraalisuutta yksikössänne? (Kaupunkistrategia 2022–2032)

Varhaiskasvatus

Tunnetaitokasvatus painottuu Saurion päiväkodissa kestävän elämäntavan osa-alueissa. Tänä vuonna Saurion päiväkodissa kiinnitetään huomiota hankintoihin. Pyritään tekemään paljon jo olemassa olevilla tavaroilla ja etsimään luonnosta.

Liikuntakasvatus

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on innostaa lapsia liikkumaan monipuolisesti sekä kokemaan liikunnan iloa. Lapsia kannustetaan ulkoiluun ja liikunnallisiin leikkeihin kaikkina vuodenaikoina. Ohjatun liikkumisen lisäksi huolehditaan siitä, että lapsilla on riittävästi mahdollisuuksia päivittäiseen omaehtoiseen liikuntaan sekä sisällä että ulkona. Liikuntakasvatuksen tulee olla säännöllistä, lapsilähtöistä, monipuolista ja tavoitteellista. Riittävä fyysinen aktiivisuus on tärkeää lapsen terveelle kasvulle, kehitykselle, oppimiselle ja hyvinvoinnille. (Vasu s. 66)

Lasten liikunnallista elämäntapaa edistetään toteuttamalla liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmaa yhteistyössä Ylöjärven kaupungin hyvinvointipalveluiden kanssa. Tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle liikkumisen ilo sekä riittävä päivittäinen fyysinen aktiivisuus.

Saurion päiväkodissa painottuu tänä vuonna metsämaisessa pihassa toimiminen. Lapsille tulee paljon kiipeilyä ja epätasaisessa maastossa liikkumista. Myös retkeily painottuu kuluvana kautena paljon. Lähimetsä ja puistot ovat retkeilykohteita.

Yksikön oppimisympäristöt ja niihin liittyvät toimintaperiaatteet

Varhaiskasvatuksessa hyödynnetään suunnitelmallisesti monipuolisia oppimisympäristöjä. Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät toimintaperiaatteet sekä mahdolliset muut yhteistyötahot kirjataan toimintasuunnitelmaan. Toimintasuunnitelmaan kirjattuja oppimisympäristöön liittyviä asioita ja niiden toteutumista arvioidaan ja kehitetään vuosittaisen itsearvioinnin yhteydessä. Oppimisympäristöjen arviointia ja kehittämistä tehdään yhdessä lasten ja huoltajien kanssa sekä vertaisarvioinnin keinoin. Varhaiskasvatuksen henkilöstö ilmoittaa epäkohdista päiväkodin johtajalle. Oppimisympäristöjen kehittämistä toteutetaan yhdessä Ylöjärven kaupungin tekniikka- ja ympäristöosaston kanssa. (Vasu s. 48)

Miten arvioitte ja kehitätte oppimisympäristöjä?

Saurion päiväkotiki on vuonna 1976 rakennettu päiväkotiki Soppeenmäen alueella. Heinäkuussa 2023 päiväkodin rakennus puretaan, koska tilalle rakennetaan uusi päiväkotiki. Toiminta vuoden 2023-2024 Saurion päiväkotiki on väliaikaisissa tiloissa Vuorentaustan koulun pihassa. Elokuussa 2024 uusi Soppeenmäen päiväkotiki on valmis.

Tämä toiminta vuosi on uuden alueen tutustumista ja uusiin oppimisympäristöihin tutustumista. Toimintaa sopeutetaan väliaikaisiin tiloihin ja oppimisympäristöä rakennetaan sen puitteissa.

Väistötilan pihassa on leikkipiha. Ympäristönä on lisäksi koulun piha ja Vuorentaustan päiväkodin piha. Metsä avautuu päiväkodin takaa, jota tulemme käyttämään paljon. Saurion päiväkodissa on turvallinen, avoin ja vastaanottavainen ilmapiiri. Mahdollistamme niin pysyviä ihmissuhteita kuin vain on

mahdollista. Aito läsnäolo ja kohtaaminen, lämmin vastaanotto, herkkyys ja taito nähdä lapset yksilöinä ovat meille tärkeitä asioita.

Yhteistyö varhaiskasvatuksessa

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Luottamuksen pohja huoltajien kanssa luodaan päivittäisessä vuorovaikutuksessa. Varhaiskasvatuksen henkilöstö kannustaa huoltajia osallistumaan yhteiseen suunnitteluun ja arviointiin sekä tukee huoltajia keskinäisessä verkostoitumisessa. Tulevaisuudessa nostamme säännöllisin välein pedagogisesti tärkeitä aihealueita arjen vuorovaikutustilanteisiin ns. ovensuukeskusteluihin. Saamaamme tietoa hyödynnetään toiminnan ja toimintaympäristön suunnittelussa. (Vasu s. 50)

Miten mahdollistatte huoltajien osallisuuden?

Saurion päiväkodissa yhteistyö huoltajien kanssa tavoittelee yhteistä sitoutumista toimimaan yhdessä lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena. Yhteistyö alkaa siitä, kun perheeseen otetaan yhteys varhaiskasvatuspaikan vahvistamisen merkeissä. Alkukeskustelu ja perehdytys tapahtuvat varhaiskasvatuksen alussa ja ovat ensiarvoisen tärkeitä yhteistyön alkaessa.

Huoltajia kannustetaan aloitteellisuuteen tavallisissa arjen asioissa. Kun varhaiskasvatuksen henkilöstö ja toiminta tulee huoltajille tutuksi, heidän on helpompi vaikuttaa ja osallistua toimintaan.

Rohkaisemme huoltajia vaikuttamaan toimintaamme päivittäisissä keskusteluissa. Huoltajilla on mahdollisuus arvioida toimintaa kerran vuodessa asiakastyytyväisyyskyselyssä.

Monialainen yhteistyö

Varhaiskasvatus toimii yhteistyössä lapsiperheiden sosiaalityön, lastensuojelun, neuvolapalvelujen, lasten ja nuorten erityispalveluiden, terveyspalvelujen, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden kanssa sekä hallinnon että käytännön toiminnan tasolla. Muita yhteistyötahoja ovat mm. eri uskontokunnat ja yhdistykset. Yksityisen palveluntuottajan kanssa tehtävä yhteistyö koostuu ohjauksesta ja valvonnasta sekä yhteistyötapaamisista (Vasu s.51)

Varhaiskasvatusyksiköt tekevät aktiivista monialaista yhteistyötä. Henkilöstö ohjaa asiakasperheitä palvelujen piiriin perheen tarpeiden mukaisesti.

Miten kehitätte yhteistyötä alueen perhepalvelujen kanssa?

Perhepalveluihin olemme tarvittaessa matalalla kynnyksellä yhteydessä.

Varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen

Ylöjärven varhaiskasvatusyksiköiden suunnittelukäytännöt, palaverikäytännöt ja työryhmät Ylöjärven varhaiskasvatusyksiköissä opettajat kokoontuvat viikoittain pedatiimiin, johon mahdollisuuksien mukaan osallistuu myös lastenhoitajia. Pedatiimissa suunnitellaan, arvioidaan ja kehitetään varhaiskasvatuksen yhteisen pedagogisen vuosikellon mukaisia asioita. Pedatiimien lisäksi yksiköissä järjestetään lapsiryhmäkohtaisia tiimipalavereita sekä lastenhoitajien omia kehittämissalavereita. Toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa mahdollistetaan lasten ja huoltajien osallisuus.

Pedagoginen dokumentointi

Henkilöstö toteuttaa yhdessä lasten kanssa digitaalisin menetelmin monipuolista pedagogista dokumentointia. Lapset ovat osallisina dokumentoinnissa esimerkiksi videoimalla, valokuvaamalla tai äänittämällä itse. Erilaisia talletettuja dokumentteja käydään läpi myöhemmin lasten kanssa, tiimipalavereissa sekä huoltajien tapaamisissa kuten vasukeskusteluissa. Digitaalisia dokumentteja hyödynnetään pedagogisen toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa. Digitaalista dokumentointia voidaan hyödyntää myös tukea tarvitsevien lasten moniammatillisessa yhteistyössä muun muassa videomateriaalia käyttäen. (Vasu s. 55)

Miten hyödynnätte digitaalisia menetelmiä pedagogisessa dokumentoinnissa?
Padletia ja Päikkyä käytetään aktiivisesti ja monipuolisesti dokumentoinnin välineenä.

Oppimisen alueet

Minä ja meidän yhteisömmme

Katsomuskasvatus

Varhaiskasvatuksen katsomuskasvatuksessa yhteisen tutustumisen kohteena ovat lapsiryhmässä läsnä olevat uskonnot ja muut katsomukset. Lasten kanssa voidaan tarkastella myös laajemmin uskontoja ja katsomuksia. Vastaavasti tarkastellaan uskonnottomuutta. Tavoitteena on edistää keskinäistä kunnioitusta ja ymmärrystä eri katsomuksia kohtaan sekä tukea lasten kulttuuristen ja katsomuksellisten identiteettien kehittymistä. Lasten kanssa tutustutaan erilaisiin katsomuksiin ja niihin liittyviin perinteisiin. Luontevia tapoja tarkastella katsomuksia ovat esimerkiksi vuodenkiertoon liittyvät juhlat ja tapahtumat sekä päivittäiset tilanteet, kuten pukeutuminen tai ruokailu. Lasten ihmettelylle annetaan tilaa, ja heidän kanssaan pohditaan heitä askarruttavia elämänskysymyksiä. Katsomuskasvatuksessa tehdään yhteistyötä huoltajien kanssa kunkin perheen taustaa, katsomuksia ja arvoja kuullen ja kunnioittaen. Katsomuskasvatus tukee muun muassa lasten kulttuuriseen osaamiseen, vuorovaikutukseen ja ilmaisuun sekä ajatteluun ja oppimiseen liittyvää laaja-alaista osaamista (vasu s. 63).

Varhaiskasvatuksen henkilöstö vastaa toimipaikoissaan toteutettavasta katsomuskasvatuksesta. Työyhteisössä jaettu yhteinen ymmärrys katsomuskasvatuksesta edesauttaa keskustelua ja kehittämistä. Jokaisen työntekijän tehtävänä on avata katsomuskasvatusta ja siihen liittyvää pedagogista toimintaa huoltajille osana kasvatusyhteistyötä. Ylöjärvellä varhaiskasvatuksen henkilöstöä tuetaan katsomuskasvatuksen toteuttamisessa yhteistyössä evl. seurakunnan kanssa toteutetun tietopakettien avulla. Katsomuskasvatuksessa tehdään monialaista yhteistyötä evl. seurakunnan lastenohjaajien ja muiden katsomusyhteisöjen toimijoiden kanssa.

[Katsomuskasvatus varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)

Miten toteutatte katsomuskasvatusta?

Saurion päiväkodissa aloitetaan perinne, jossa juhlitaan tai huomioidaan erityisellä päivällä lapsien kulttuurit. Huoltajilta kysytään miten haluavat, että heidän kulttuurinsa huomioidaan.

Miten ja missä katsomuskasvatus otetaan puheeksi tai tiedotetaan huoltajille?

Kulttuuritapahtumista tehdään vuosikello, mikä jaetaan huoltajille. Muuten asioita otetaan puheeksi arjessa nousevien asioiden mukana.

Millaista yhteistyötä teette katsomuskasvatukseen liittyen?

Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja tukee ryhmien laadukasta peruspedagogiikkaa ja on mukana yleisen, tehostetun sekä erityisen tuen prosesseissa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja työskentelee lapsiryhmissä toteuttaen kolmitasoista tukea yhdessä henkilöstön kanssa samalla konsultoiden ja ohjaten heitä tukeen liittyvissä asioissa. Lapsiryhmien muodostaminen tehdään yhteistyössä päiväkodinjohtajan, varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja lapsiryhmän henkilöstön kanssa. Koko varhaiskasvatuksen henkilöstö osallistuu tuen toteuttamiseen ja kaikilla on vastuu siitä.

Varhaiskasvatusyksikön johtaja huolehtii, että tukea tarvitsevan lapsen kanssa työskentelevä henkilöstö sitoutuu käyttämään erityisopettajan kanssa sovittuja tuen menetelmiä ja arvioimaan niiden vaikutusta lapsen kehitykseen ja oppimiseen yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa. Henkilöstön tuen osaamista lisätään tarvittaessa koulutuksilla ja työssä oppimista ohjaamalla. (Vasu s.75)

Miten vastuut tuen suunnittelussa, arvioinnissa ja kehittämisessä yksikössänne jakautuvat?

Vastuut jaetaan yhdessä erityisopettajan kanssa.

Pedagogisen toiminnan arviointi ja kehittäminen

Ylöjärven varhaiskasvatuksen kehittäminen tapahtuu säännöllisen arvioinnin ja henkilöstön keskinäisen sekä lasten ja huoltajien kanssa käydyn vuoropuhelun kautta. (Vasu s. 93)

Ylöjärven varhaiskasvatuksessa arvioidaan yksikön toimintasuunnitelmaa, ryhmäkohtaista varhaiskasvatussuunnitelmaa ja lapsikohtaista varhaiskasvatussuunnitelmaa itsearviointin, kyselyjen ja keskustelun keinoin. Itsearviointia toteutetaan suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti Varhaiskasvatuksen laadun

Varhaiskasvatus

perusteet ja suositukset -asiakirjan ohjeistuksen mukaisesti. Lisäksi arvioinnissa hyödynnetään erilaisia dokumentteja. (Vasu s. 94)

Lapsille tarjotaan aktiivisesti mahdollisuuksia ajatustensa ja mielipiteidensä esittämiseen. Huoltajille järjestetään säännöllisesti tilaisuuksia varhaiskasvatuksen suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen. (Vasu, s. 94)

Ylöjärven varhaiskasvatussyksiköissä toimintaa arvioidaan Karvin (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus) ohjeiden mukaisesti mm. digitaalisen laadunarviointimenetelmä Valssin avulla. Lapset arvioivat varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintaa ryhmissä mm. laatupelin avulla.

Toimintasuunnitelmaa arvioidaan pedatiimin vuosikellon mukaisesti päiväkodin johtajan ja henkilöstön välisillä keskusteluilla ja itsearvioimalla. Arvioinnin perusteella valitaan yksikön toiminnan kehittämiskohteet.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden toteutumista arvioidaan jatkuvan arvioinnin periaatteella huoltajien kanssa Päikky-järjestelmän kautta.

Asiakkaille tehdään päiväkotikotikohtainen kysely ajankohtaisista asioista vähintään 1 kertaa/vuosi. Huoltajille järjestetään mahdollisuus yhteisiin keskusteluihin ja pohdintoihin.

